

РИБАРЯТ И ДУХЪТ

chitanka.info

На брега на едно езеро се издигала малка колиба. Тук живеел един рибар със своята жена и трите си деца. Рибарят едва изкарвал колкото да изхрани себе си и семейството си. Всеки ден, още преди изгрев-слънце, той отивал на брега на езерото и хвърлял мрежата.

Една сутрин както обикновено рибарят отишъл на брега. Той бил неразположен и загрижен. Мислел за семейството си, което живеело в голяма немотия. Когато дръпнал да изтегли мрежата, видяла му се тежка. Теглил, теглил и най-после с голяма мъка я измъкнал на сухо. Зарадвал се много, защото мислел, че е уловил едра риба. Но колко се разочаровал, когато в мрежата намерил костите на едно магаре.

Изчистил рибарят мрежата и пак я хвърлил на друго място във водата. Когато да я измъкне, почувствал, че пак е тежка. Но щом я издърпал на брега, намерил само няколко счупени тухли и парчета стъкла. Мрежата му се изпокъсала. Седнал отчаяният рибар да я кърпи. Като я закърпил и изчистил, хвърлил я отново. И третия път не хванал нито една риба, но в мрежата се заплело едно голямо бакърено шише. Рибарят го извадил и започнал да го разглежда. Като го зърнал по-отблизо, видял, че е запечатано с оловен печат, на който били издълбани някакви чудновати знаци. Любопитният рибар отворил шишето с върха на ножа си и започнал да го разтърсва, но нищо не излизало от него. Решил да остави настрана тази необикновена вещ и после да я продаде на някой бакърджия. Обаче изведнъж от шишето започнал да излиза дим, който се издигал високо, все по-високо, и закрил цялото езеро, че дори затъмнил и слънцето. Димът започнал да се сгъстява, най-сетне придобил определени черти и рибарят се намерил очи в очи пред един грамаден дух, който с гръмовен глас проговорил:

— О, Соломоне, Божий пророче! Прости ми, никога вече няма да бъда непослушен, нито ще се противя на твоите заповеди.

Рибарят се посъвзел от своята изненада и попитал:

— Кой си ти, който произнасяш името на този мъдър цар и идваш от дълбочините на езерото?

Духът отговорил:

— Ти, човече, ме освободи от дълго робство. Аз принадлежа към духовете на бунтовниците. Веднъж обидих Соломон, великия пророк. Той ме затвори в това шише и сложи върху него своя вълшебен печат. След като прекарах двеста години затворен така, аз реших да направя

богат оногова, който намери шишето и ме освободи. Но никой не дойде. Изминаха още толкова години, тогава реших да дам на своя освободител всичките богатства на света. Но пак никой не дойде, който да заслужи това. Заклех се най-последно, че този, който ме освободи, трябва да умре, който и да е той. Заради това приготви се, защото с тебе е свършено.

— Охо! — извикал рибарят. — Нима така се отплащаш на човека, комуто дължиш свободата си?

— Моли се, помоли се преди смъртта си на Бога, защото аз няма да погледна клетвата си.

Когато рибарят разбрал, че всичко това не е на шега, обзел го голям страх. Сетил се той за своето нещастно семейство. Поразмислил малко дали не ще може с хитрина да се спаси и най-сетне смело казал:

— Добре, нека бъде както искаш. Мога ли нещо да те попитам? Но в името на Бога, ще ми кажеш истината...

— Питай — отговорил духът, — ала побързай, защото нямам време.

— Дали ти наистина си бил затворен в това шише? — попитал рибарят.

— Нима ти се съмняваш? Аз бях вътре.

— Това е невъзможно — отвърнал рибарят. — Това шише може да се хване с две ръце. Ти би го повдигнал с малкия си пръст. Как си могъл да стоиш вътре?

— Ето виж — отговорил духът, — ей сега ще ти покажа.

Той се превърнал отново на дим. Този дим ставал все по-слаб и бавно се спускал и се прибирал в шишето.

— Виждаш ли, рибарю, че говоря истината? — извикал духът от шишето.

— Виждам — казал рибарят и бързо взел оловото с печата на Соломон и запушил устието на шишето. — Така!... Сега ще си останеш там, където си бил.

Той ритнал шишето с крак и то започнало да се търкаля към езерото.

— Не ме хвърляй пак във водата, рибарю. Аз само исках да се пошегувам с тебе! — викал духът от шишето.

— Млъкни, проклетнико! — извикал гневно рибарят и силно блъснал бакъреното шише.

— Отвори, отвори! — викал изиграният дух. — Аз ще те направя богат, ще те направя щастлив, повярвай ми.

— Нищо не ти вярвам. Веднага във водата. Ще кажа на всички почтени хора да се пазят, да не им побегнеш, ако случайно те извадят от водата.

— Не прави така, недей! — викал духът. — Кълна ти се, че ще те направя богат и щастлив.

Рибарят чул как духът се кълне във всичко на света и знаейки, че той държи на клетвата си, извадил най-сетне оловния печат.

Духът излязъл от шишето, както първия път, и придобил образ.

— Ела с мене — казал той на рибаря.

Тръгнали те през голяма пустиня и най-сетне стигнали до четири възвишения, между които се простирало едно езеро. Духът се спрял тук и казал на рибаря да хвърли мрежата. Рибарят се подчинил. Когато измъкнал мрежата, намерил в нея четири риби: едната червена, другата бяла, третата синя и четвъртата зелена.

— Занеси тези риби на султана — казал духът — и ще получиш много пари за тях. Всеки ден можеш да идваш на това място, но запомни: не идвай повече от веднъж на ден!

Духът изчезнал, а рибарят още стоял изненадан от чудния лов.

Той отишъл в двореца на султана и помолил да го пуснат. Султанът никога досега не бил виждал такива хубави риби и за всяка от тях му дал по десет жълтици. Рибарят си тръгнал за вкъщи, като си тананикал от радост.

Готвачката на султана се изненадала много от чудноватия изглед на тези риби, но все пак ги изчистила и посолила. Тя ги сложила в тигана на огъня, наляла масло, изпържила ги от едната страна и вече се тъкмяла да ги обърне на другата.

Но не щеш ли, изведнъж стената се разтворила и се появила една прелестна самодива, облечена в дрехи от синя коприна, със златна корона на главата и с блестящи пръстени по ръцете. В дясната си ръка държала пръчка. Самодивата докоснала с нея тигана и казала:

— Рибки мои, дали сте ми верни?

За голяма изненада на султановата готвачка, рибите в тигана повдигнали глави и отговорили:

— Ти ни обичаш неизмерно и ние те слушаме и сме ти верни.

Тогава самодивата обърнала тигана с пръчката си и изчезнала в стената.

Готвачката едва дошла на себе си от изненадата. Но когато се навела да вдигне падналия тиган, видяла, че рибите са изгорели и не ставали за ядене. Разплакала се тя и не знаела как да поправи това зло.

Султанът чакал с нетърпение да си хапне от тези необикновени риби. Изпратил везира да види какво става в кухнята.

Готвачката разказала на великия везир за станалото. В началото той не искал да повярва. На самия султан не обяснил как стои работата, а само му казал, че яденето не станало. Везирът повикал рибаря и от името на султана му заповядал да улови други риби. Той обещал и още на другия ден ги донесъл.

Но и сега станало както преди. Самодивата пак се появила. Тя пак говорила с рибите, след което съборила тигана и рибите изгорели.

Сега везирът разказал всичко на султана, който пожелал да види това чудо със собствените си очи. За трети път той поръчал четири риби. Рибарят си спомнил за обещанието, което дал на духа, и казал, че ще ги донесе на другия ден.

Огънят горял на огнището и готвачката започнала да чисти новите риби. До нея стояли султанът и везирът и я наблюдавали. От време на време те хвърляли поглед към стената, която била здрава и без пукнатина. Маслото почнало да кипи. Готвачката сложила рибите в тигана. Рибите полека се пържели, а султанът нетърпеливо чакал необикновеното явление.

И тъкмо когато трябвало да се обърнат рибите, стената изведнъж се разтворила. Пак се появила самодивата и попитала:

— Рибки мои, дали сте ми верни?

А рибките отговорили:

— Ти ни обичаш неизмерно и ние те слушаме.

Хубавата самодива обърнала тигана и докато стената се затвори след нея, рибите изгорели, както по-рано.

Тогава султанът повикал рибаря и го попитал къде е уловил тези риби.

— От едно езеро извън града, което се намира между четири възвишения — отговорил рибарят.

— Познаваш ли ти това езеро? — попитал султанът своя везир.

Везирът отговорил:

— Тридесет години ходя на лов и познавам околността както собствената си къща, но никога не съм срещал такова езеро.

— Колко път има дотам? — попитал султанът.

— Два часа — отговорил рибарят.

Султанът пожелал лично да отиде до брега на това езеро, придружен от везира и своята свита. Рибарят трябвало да им покаже пътя. Те стигнали до необикновеното езеро, в което плували шарени рибки.

Войниците разпънали шатри покрай брега, а султанът повикал скришом своя везир и му казал:

— Знай, везире, че няма да се спра, докато не открия тайната на тези риби. Ще се върна след три дни. На войниците кажи, че лежа болен в този шатър, а през това време ти управлявай вместо мене.

Тогава султанът тръгнал покрай брега. Вървял дълго. Най-сетне забелязал един дворец, съграден от червен мрамор и покрит със сребърен покрив, който блестял на слънцето. Султанът стигнал до вратата, похлопал, но никой не се появил.

— Дали това не е някой вълшебен дворец? — се питал той и натиснал дръжката на вратата.

Вратата се отворила и султанът тръгнал по една пътека между високи стълбове. Той се оглеждал наляво и дясно, но всичко било тихо като в храм.

Събрал тогава султанът всичката си храброст и викнал колкото му глас държи:

— Хей, има ли тука някой, който да посрещне един уморен пътник?

Всичко било спокойно, както и преди. Вляво от входа султанът видял великолепна градина. Най-хубавите рози цъфтели в нея и разливали упоително благоухание. Водата от водоскоците подскачала весело. Четири лъва, изваяни от злато, гледали към четирите страни на света, а от техните уста изскачала вода. Възхищавал се султанът на всички тези хубости и тръгнал по пътя, който водел към стаите на двореца.

Влязъл в един салон, чиито стени били украсени с картини и пода постлан с килими. Султанът се чудел накъде да тръгне. Изведнъж чул някакви въздишки, които идвали от една от съседните стаи. Отправил се към вратата и се намерил пред един младеж, който,

облечен в царска мантия и с корона на главата, седял на престола. Лицето му, благородно и изразително, било заобиколено с дълги черни къдрици. Султанът се поклонил, но младежът не станал да поздрави чужденеца, а продължавал да бърше сълзите си със своето пурпурно наметало.

— Кой си ти, светли господине, и защо плачеш? — попитал султанът и продължил — Аз съм дошъл да открия тайната на загадъчното езеро, което лежи недалече оттука.

Едва сега младежът отговорил на поздрава и дал знак на султана да се приближи. Когато султанът пристъпил, той разгънал своята мантия. Половината от тялото на този младеж било от черен мрамор, а другата половина — от плът и кръв. Той можел да движи главата и ръцете си, но нозете му били вкаменени.

Султанът гледал с учудване, а младежът казал:

— Сега знаеш, благородни чужденецо, защо не те посрещнах. Не мога да се мръдна от мястото си.

— Но какво е станало с тебе, хубави младежо? Разкажи ми това чудо.

— Ще ти разкажа — отвърнал младежът и започнал. — Аз съм нещастният син на цар Махмуд, който дълго време, за щастие на своя верен народ, царува над Черния остров. Когато той умря, аз го наследих и станах цар. Но един зъл магьосник, с помощта на своите черни магии, искаше да се добере до моя престол. Като продавач на скъпоценни килими той успя да се вмъкне в моя дворец. Знаеше, че не е достатъчно, ако омагьоса само мене, защото моите граждани, които ме обичаха, никога не биха оставили своя млад цар омагьосан. Докато аз разглеждах килимите, той вдигна своята магьосническа пръчка и проговори: „Над града вода да се лее, да го закрие! Хората да се превърнат на риби! Всичко, което не е, нека се сбъдне!“ Тогава нахлу вода и в същия миг на мястото на моя престолен град се образува езеро. Моите граждани, които обожаваха огъня, се превърнаха на червени риби, мюсюлманите — на бели, християните — на сини, и евреите — на зелени. Вдигнах меч си срещу магьосника. Но той проговори: „Нека ми помогне пламъка: жив до пояса да бъдеш, а надолу — камък!“ Замахнах с меч си, ударих злия магьосник и земята го погълна. Но в същия миг се вкамених до пояса. И ето, вече пет века тлея тук, ни жив, ни умрял.

Развълнуван слушал султанът разказа на младия цар. С просълзени очи той гледал младежа, който бил на престола, а до него лежал мечът, с който убил магьосника, но не можел да спаси себе си и своите. Изведнаж султанът се разплакал.

И виж, чудо! Още при появяването на първата сълза младият цар пристъпил напред. Магията на стария магьосник можела да трае само дотогава, докато някой смъртен човек не узнае за нея и се смили над съдбата на омагьосаните създания, които досега били пазени само от една добра, но не много мощна самодива. Все пак тя не позволявала нито една риба да погине и ги спасявала, дори и когато били в тигана. Те се връщали живи и здрави в езерото.

Заедно с царя била спасена и столицата му.

От езерото изникнал великолепен град. Хората весело се разхождали по улиците, купували и продавали, както било и по-рано.

Зацарил безгрижен живот в двореца. Птиците пеели в градината, цветята пръскали благоуханна миризма. В големия салон стояли двамата мъже, прегърнати, и плачели от радост.

— Сега ме пусни да си вървя — казал султанът. — Или, ако искаш, изпроводи ме до моята столица, която се намира недалеч оттука. Няма и половин ден път.

— Лъжеш се, мой драги приятелю и спасителю — отвърнал младият цар. — Злият магьосник е преместил моята столица. Тя сега се намира на старото място. Трябва да се пътува четири месеца, докато се стигне до твоята страна, но аз ще те изпроводя.

Петдесет роби водели камилите с дарове. След дълго пътуване през пустинята и много чужди страни, султанът пристигнал с освобождения цар в своята столица. Везирът не можел да повярва на очите си, когато видял своя господар жив и здрав. Всички граждани се радвали, че султанът им се връщал от мъртвите.

Тогава султанът си спомнил и за рибаря. Ако не бил той, омагьосаната земя нямало да бъде освободена. Назначил го за пазач на хазната. Младият цар останал при султана, който нямал деца. Везирът бил назначен за управител на Черния остров и отпътувал за там.

Така бедният рибар станал един от първите хора в страната.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.